

Priebežné hodnotenie cieľov a priorít vyplývajúcich zo Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji, za obdobie od októbra 2016 do augusta 2017.

Rozvoj cyklistickej dopravy a cykloturistiky na území kraja je proces, ktorý si vyžaduje dlhodobé plánovanie, zodpovedný prístup a spoluprácu na úrovni kraja, miest a obcí. Podmienkou úspešnej implementácie je spoluúčasť a spolupráca dotknutých subjektov, ktoré z hľadiska svojich kompetencií a záujmov priamo vstupujú do tohto procesu, napr. správcovia a majitelia komunikácií a pozemkov, úrady pre cestnú dopravu a životné prostredie, stavebné úrady, záujmové združenia a správcovia cyklotrás. **Úrad Košického samosprávneho kraja plní v tomto procese predovšetkým funkciu koordinátora a vytvára podmienky pre spoluprácu vyššie uvedených inštitúcií.** Činnosti a vlastné aktivity Úradu KSK v tejto oblasti sú realizované prostredníctvom krajského cyklokoordinátora, ktorý pôsobí na referáte cestovného ruchu pri Odbore kultúry a cestovného ruchu. Krajský cyklokoordinátor je zároveň členom Medzirezortnej skupiny pre rozvoj cyklistickej dopravy a cykloturistiky, ktorá pôsobí pri Ministerstve dopravy a výstavby SR.

Prioritná os č. 1 – Cyklodoprava

Cieľom tohto opatrenia je rozvoj a podpora cyklistiky ako rovnocenného prostriedku dopravnej obsluhy územia, a to vytvorením podmienok pre koordinované plánovanie a realizáciu cyklistickej infraštruktúry v mestách a obciach kraja.

Základným predpokladom rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky je koordinovaný prístup pri plánovaní a realizácii cyklistickej infraštruktúry. V rámci tohto opatrenia je od roku 2015 Úradom KSK v spolupráci so samosprávami realizovaný **dlhodobý projekt „kostrovej siete cyklistických trás v Košickom kraji“**, ktorý nadefinoval **7 hlavných cyklistických vetiev** tvoriacich cyklistickú sieť na úrovni kraja (EuroVelo 11, Zemplínska, Gemerská, Hornádska, Abovská, Tokajská a Dolnozemplínska vetva), ktoré majú kombinovanú funkciu - turistickú a dopravnú.

Základnými kritériami týchto trás je ich zjazdnosť za každého počasia, atraktivita, bezpečnosť a napojenie na iné druhy dopravy. Ich úlohou bude prepojiť najzaujímavejšie turistické oblasti v kraji, vrátane lokálnych cykloturistických sietí, a zlepšiť dopravnú obsluhu územia pre bezpečnú dopravu na bicykli. Navrhovaná sieť integruje existujúcu a plánovanú cyklistickú infraštruktúru dotknutých samospráv a inštitúcií a dopĺňa chýbajúce prepojenia. Sieť bude mať po ukončení dĺžku 529 km, pričom 412 km z celkovej dĺžky bude tvorených segregovanými cyklistickými trasami a 116 km navrhovaných cyklistických trás je plánované v koridore ciest 3. triedy s nízkou intenzitou dopravy. Z hľadiska stavebných úprav až 49% (258,7 km) navrhovanej siete si nevyžaduje žiadne stavebné úpravy.

Na realizáciu siete bude potrebné na 25% (123,2 km) uskutočniť rekonštrukciu komunikácií a 26% (138 km) si vyžaduje novostavby. Na úsekoch v celkovej dĺžke 40 km je v súčasnosti realizovaná projektová a inžinierska činnosť a majetkovo právne vysporiadanie pozemkov, čo predstavuje momentálne najproblematickejší aspekt realizácie cyklistických komunikácií. Z uvedených 40 km je Úradom KSK koordinačne a finančne podporená projektová a inžinierka činnosť na 32 km plánovaných cyklistických komunikácií, a to na plánovanej medzinárodnej trase EuroVelo 11 (katastroch Čaňa, Ždaňa, Nižná Myšľa, Kokšov – Bakša a Družstevná pri Hornáde) a Zemplínskej vetve (Michalovce, Vinné, Kaluža a Klokočov). V rámci kostrovej siete cyklistických trás je projektová a inžinierska činnosť realizovaná aj na plánovanej Hornádskej vetve v koridore tzv. cyklotrasy „Ukrajina“ a to obcami Hrabušice, Letanovce, Spišské Tomášovce a Smižany.

V rámci realizácie kostrovej siete Úrad KSK realizoval v roku 2017 kroky na vyznačenie diaľkových cyklistických koridorov cykloturistickým značením, a to vyznačením Dolnozemplínskej cyklistickej vetvy v celom úseku od Stredy nad Bodrogom po Veľké Slemence – štátna hranica SK-UA v dĺžke 45 km, a spracovaním podkladov na vyznačenie cyklistických trás v celkovej dĺžke 86 km na Hornádskej a Abovskej cyklistickej vetve. Kompletne informácie o navrhovanej kostrovej sieti cyklistických trás sú zverejnené na webovej stránke KSK: https://web.vucke.sk/files/cestovny_ruch/2017/web/koncepcia-budovania-kostrovej-siete-cyklistickych-tras-kos-kraji-text.pdf.

Ďalšia cyklistická infraštruktúra zameraná na zlepšenie mobility v intravilánoch miest je pripravovaná na realizáciu, prípadne v súčasnosti realizovaná mestskými samosprávami v mestách Košice (vydané stavebné povolenie na premostenie Myslavského potoka na Sídlišku nad Jazerom), Spišská Nová Ves (v realizácii 1,5 km cyklistický chodník pri rieke Hornád, vydané stavebné povolenie na mestské cyklotrasy v dĺžke 3,7 km), Michalovce (vydané stavebné povolenie na mestské cyklotrasy v dĺžke 2,8 km) a Rožňava (projektová a inžinierska činnosť na cyklotrasu v dĺžke 3 km).

Priorita č. 2 – cykloturistika

Toto opatrenie má za **cieľ** podporiť cyklistiku ako zložku cestovného ruchu. **Zámerom** je, aby sa cykloturistické trasy stali nástrojom na udržateľný cestovný ruch v Košickom kraji.

K 31.8.2017 je na území KSK evidovaných 1 658,92 km značených a zlegalizovaných cykloturistických trás, ktoré spravujú rôzne subjekty vrátane Úradu KSK. V porovnaní s rokom 2016 dĺžka siete narástla o 5%. Avšak našim cieľom je v prvom rade zachovanie kvality siete, a to prostredníctvom obnovy cykloturistického značenia a doplnkovej infraštruktúry a skvalitnenia služieb poskytovaných cykloturistom. Obnova cykloturistického značenia na území KSK bola v sledovanom období podporená Slovenským cykloklubom v celkovej dĺžke 66,5 km. V rámci skvalitnenia služieb bol, s podporou Nadácie Ekopolis, pilotne inštalovaný v obci Malá Trňa „stojač s cyklistickým náradím“, ktorý využívajú nielen cykloturisti, ale aj domáci obyvatelia.

Propagácia cykloturistických trás je realizovaná organizáciami cestovného ruchu, rôznymi záujmovými združeniami a Úradom KSK, a to prostredníctvom ich webových stránok a tlačených propagačných materiálov. V súčasnosti Úrad KSK pripravuje „**Cykloportál Košického kraja**“, ktorý bude súčasťou celoslovenského webu www.cykloportal.sk. Tento portál bude zabezpečovať komplexnú propagáciu zlegalizovaných a vyznačených cykloturistických trás na území Košického kraja, vrátane možnosti stiahnutia GPS dát. Cykloportál bude zrealizovaný do konca roku 2017.

Prioritná os č. 3 – Partnerstvo

Hlavným **cieľom** tejto prioritnej osi je koordinácia aktivít spolupracujúcich subjektov, zvyšovanie informovanosti, podpora vykonávania cyklistických a cykloturistických prieskumov a propagačné podujatia. Úrad KSK, prostredníctvom krajského koordinátora, realizuje pracovné stretnutia predovšetkým na úrovni spolupracujúcich samospráv. Informácie o realizovaných aktivitách sú zverejňované na webovej stránke KSK pod záložkou cestovný ruch.

Koordinácia aktivít je aj naďalej realizovaná predovšetkým prostredníctvom pracovných stretnutí na úrovni samospráv, štátnych inštitúcií a záujmových združení. Dôležitým krokom z nášho pohľadu je nadviazanie komunikácie so zástupcami dopravných inšpektorátov Policajného zboru SR v KSK, ktorá je realizovaná formou pracovných stretnutí v polročných intervaloch.

Z úrovne Úradu KSK je raz ročne realizovaný **vlastný prieskum o stave a dĺžke existujúcej cykloturistickej siete**. Tento prieskum je realizovaný priamou komunikáciou so správcami cyklotrás. V tomto roku Úrad KSK začal sledovať **intenzity cyklistov na 2 úsekoch cyklistických trás** prostredníctvom inštalácie dvoch prenosných sčítačov cyklistov. Sčítače boli inštalované na konci apríla 2017 v lokalite cyklistický chodník Čaňa – Ždaňa a na cykloturistickej trase v NP Slovenský raj, stredisko Čingov. Za sledované obdobie boli na segregovanom cyklistickom chodníku Čaňa – Ždaňa namerané najvyššie intenzity cyklistov v mesiaci júl, a to na úrovni 7476 prejazdov v čase od 6 ráno do 23 hod. Na základe týchto údajov môžeme skonštatovať, že tento chodník je využívaný na dochádzanie do práce a aj na rekreačnú cyklistiku. V Slovenskom raji boli najvyššie intenzity namerané v mesiaci august, a to na úrovni 1961 prejazdov. Monitorovanie týchto cyklotrás potrvá do konca októbra 2017. Miesta ďalšej inštalácie budú zohľadňovať potreby samospráv a záujmových združení.

Na území KSK sa každoročne organizujú desiatky športových a turistických **cyklopodujatí**, ktoré sa tešia obľube širokej verejnosti. K najväčším podujatiam patrí napr. 333 Spišských extreme, ŠKODA MTB Singletrack maratón Košice, Škoda Bike Open Tour Slovenský raj alebo Tour de Tokaj.

Obyvatelia Košického kraja sa zapojili aj v tomto roku do národných kampaní „Do práce na bicykli“ a „Do školy na bicykli“, pričom účasť na týchto podujatiach má vzrastajúci charakter. Do kampane „Do práce na bicykli“ sa v roku 2017 zapojilo 6 samospráv z KSK, pričom v roku 2016 to boli len 4.

Úradom KSK bolo v dňoch 19.-21.4.2017 zorganizovaná propagačná cyklojazda po budúcej medzinárodnej cyklotrase EuroVelo 11, cieľom ktorej bolo informovať širokú verejnosť o vedení trasy a stavu realizácie.

Rozvoj cyklistickej dopravy a cykloturistiky, predovšetkým budovanie cyklistickej infraštruktúry, si vyžaduje značné finančné prostriedky. Pre realizáciu aktivít v tejto oblasti **využívajú samosprávy a záujmové združenia popri vlastných zdrojov predovšetkým rôzne dotačné zdroje**. Úrad KSK na realizáciu aktivít v oblasti rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky využil v roku 2017 finančné prostriedky vo výške 72 412 Eur, ktoré získal z Nórskeho finančného mechanizmu v rámci projektu „Bicyklom aj za hranice“. V sledovanom období boli odsúhlasené 2 žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na realizáciu cyklistickej infraštruktúry, ktoré boli podané samosprávami v KSK. Jeden projekt bude podporený v rámci Integrovaného operačného programu a jeden zo zdrojov Programu cezhraničnej spolupráce INTEREG Slovakia – Hungary 2014 -2020.

Záver

Ciele a opatrenia zadefinované v „Stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v KSK“ majú dlhodobý charakter a ich napĺňanie je ovplyvňované podporou a spolupracou zo všetkých úrovní. Avšak môžeme skonštatovať, že tieto ciele sa priebežne plnia, a to aj vďaka širšej spolupráci a zainteresovanosti samospráv ako kľúčových subjektov pri budovaní cyklistickej infraštruktúry.

V ďalšom období sa zameriame predovšetkým na rozpracované projekty s dôrazom na budovanie cyklistických komunikácií s využitím zdrojov Európskej únie, skvalitňovaniu ponuky a služieb pre cykloturistov a zvyšovanie povedomia odbornej aj laickej verejnosti.